

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XIII

TOP / POJ / ODG / TDR

A4

SL

OL: DE

ANLAGE/ANNEXE/ALLEGATO/PRILOGA

6

Poročilu o napredku del in nalog Platforme „Hribovsko kmetijstvo“

Uvod

Na XI. Alpski konferenci, marca 2011 na Brdu pri Kranju, je bila vzpostavljena mednarodna platforma (PF) v okviru Alpske konvencije, da bi se soočila s prihodnjimi izzivi na tako občutljivem področju, kot je hribovsko kmetijstvo. V tej PF sodelujejo strokovnjaki s področja kmetijstva in okolja. Kot veliko dodano vrednost je treba izpostaviti v tem krogu oblikovan način medsebojne komunikacije, ki pogosto presega institucionalne okvire in s seboj prinaša tudi nove oblike sobivanja.

Potek dela

Skupno se je PF od svoje **ustanovitve, 6. in 7. junija 2011**, sestala na **sedmih delovnih srečanjih**. Prvi sklop mandata, ki so ga sestavljale naslednje vsebine

- **družbene storitve hribovskega kmetijstva in njihovo vzajemno delovanje,**
- **dejavniki človek v hribovskem kmetijstvu** ter
- **trženje, kakovost, označevanje**

smo v večini obdelali.

Drugi sklop mandata, ki ga sestavljajo naslednje vsebine

- **prehranska varnost/prehranska suverenost**
- **hribovsko kmetijstvo in energija - energija iz biomase, energija iz drugih obnovljivih virov energije**
- **optimiranje sodelovanja in partnerstev ter participacije,**

pa smo pravkar začeli obravnavati.

Rezultati

Doslej dosežene rezultate opravljenih del in nalog lahko strnemo, kot sledi:

1. Označevanje produktov hribovskega kmetijstva

Na željo Stalnega odbora smo najprej obravnavali tematski sklop *trženje/kakovost/označevanje* in izdelali priporočila glede označevanja produktov hribovskega kmetijstva, ki so v vseh alpskih jezikih priložena kot Priloga 1 in predložena Alpski konferenci v potrditev. Priporočila zajemajo tiste pogoje, pod katerimi se smejo produkti označevati kot „*hribovski*“.

2. Označevanje planinskih produktov

Področje „planinskih produktov“ v okviru sklopa *trženja/kakovosti/označevanja* smo izločili in obravnavali ločeno. Razlog za to je pomanjkanje usklajenosti za doseg formulacije s skupnim dogovorom glede vprašanja predelave mleka na in/ali zunaj planin. Trenutno je kot vmesna rešitev oblikovan delovni dokument (Priloga 2, na voljo v vseh alpskih jezikih), v katerem se je sicer lahko PF poenotila v vseh drugih pogojih glede označevanja produktov „planinski“, vendar pa se člani PF kljub številnim poskusom in kompromisom niso uspeli uskladiti v delu besedila glede predelave sira. Še naprej ostaja želja PF, da se za to odprto vprašanje kar najhitreje najde ustrezna rešitev.

3. Dokument prihodnosti

Drugi dve še odprti vsebini prvega mandatnega sklopa *družbene storitve hribovskega kmetijstva in njihovo vzajemno delovanje* ter *dejavniki človek v hribovskem kmetijstvu* sta predloženi kot priporočila v Prilogi 3. V tem dokumentu prihodnosti, z naslovom „*Trajnostno hribovsko kmetijstvo – Pogoj za živ življenjski prostor*“, ki je Alpski konferenci predložen v potrditev, so oblikovana izhodišča za vizije in smernice za hribovsko kmetijstvo v alpskem življenjskem prostoru, da bo sposobno delovati tudi v prihodnosti.

4. Uradna švicarska znaka za hribovske in planinske produkte

Od začetka julija 2014 se lahko v Švici produkti z gorskega območja in planin prvič označujejo z enotnima, državnima znakoma za produkte

hribovskega kmetijstva in produkte s planin, navedenima tukaj ob strani.

Vsak produkt, ki izpolnjuje zahteve švicarske uredbe o hribovskih/planinskih produktih, se sme označevati s tem uradnim znakom. S tem se je oblikoval enkraten garancijski znak za zaščito hribovskih/planinskih produktov, katerega namen je izboljšanje prepoznavnosti na trgu, pa tudi boljše trženje in uveljavitev produktov. S tem znakom se je oblikovala možnost označevanja, ki pomeni glede prizadevanj za vsealpsko označevanje pobudo tudi za druge alpske države in se v luči označevanja hribovskih proizvodov ujema tudi z Uredbo (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil.

Obeti

Nenazadnje ostaja spričo Svetovne razstave 2015 v Milanu v ospredju nadaljnje obravnave drugega vsebinskega sklopa mandata PF „Hribovsko kmetijstvo“ še delovno področje ***varnosti hrane/prehranske suverenosti***.

Trajnostno hribovsko kmetijstvo

Pogoj za živ življenjski prostor

Izhodišče

Povsem nedvomno je, kako pomemben je prispevek večfunkcionalnega hribovskega kmetijstva k ohranjanju alpskih regij. Proizvodnja visoko kakovostnih surovin in hrane, varovanje pred naravnimi nesrečami, ohranjanje in nadaljnji razvoj kulturnih krajin, tipičnih za konkretno lokacijo in varovanje biotske raznovrstnosti bistveno vplivajo na lokalno družbo in kulturo ter na strukturo gospodarstva v alpskem prostoru. Da bi lahko hribovskemu kmetijstvu zagotovili prihodnost in njegovo ekonomsko sposobnost, je poleg njegove izrazite podjetniške samoiniciativnosti in strategije potreben ciljno usmerjen program za razvoj podeželja in diferenciran sistem subvencioniranja. Ob tem je treba vedno upoštevati posebne izzive, spremembe in prednosti hribovskih območij.

Finančna pomoč ostaja primarno v pristojnosti posameznih držav članic in regij. Poleg tega si je potrebno dodatno zavzemati za dolgoročne inovativne in po potrebi močnejše tržno usmerjene proizvode in storitve, da bi tako delovali proti trendu opuščanja kmetij in odseljevanju prebivalstva z alpskih območij. Hribovskega kmetijstva pa ne smemo razumeti izolirano, temveč je treba v večji meri upoštevati njegovo sodelovanje z drugimi panogami, kot so varstvo narave, turizem, gozdarstvo in energija. V tej zvezi so zlasti pomembne inovacije. S tem ne mislimo le na tehnične izboljšave, temveč posebej na izbor ustreznih organizacijskih, marketinških in komunikacijskih oblik. Poleg proizvodnje prehrane je danes vedno večjega pomena ohranjanje privlačnega življenjskega prostora.

V tem smislu so spodaj navedeni elementi zgolj začasni rezultat razprave Platforme za hribovsko kmetijstvo ob upoštevanju obstoječih virov, kot denimo Protokola o hribovskem kmetijstvu v okviru Alpske konvencije, Deklaracije o hribovskem kmetijstvu, ki jo je sprejela Platforma in jo je na svoji seji 11. oktobra 2011 potrdil Stalni odbor Alpske konvencije, Izjave iz Oberammergaua z dne 11. aprila 2011, zahtev Zveze za kmetijstvo in varstvo narave v Alpah iz aprila 2012 ali ustrezni dokumenti v zvezi z oblikovanjem Skupne kmetijske politike (SKP).

Ohranjanje in krepitev gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja na gorskih območjih

Ekologija

1. Zagotavljanje ekosistemskih storitev na gorskih območjih, zlasti oskrba z vodnimi viri, varstvo pred naravnimi nesrečami, zagotavljanje rodovitnosti tal, ohranjanje in vzdrževanje pestre, regionalno značilne kulturne krajine in biotske raznovrstnosti
2. Ohranjanje funkcionalne strukture kmetijskih gospodarstev z upoštevanjem hribovskega kmetijstva, ki varuje vire in je prilagojeno na podnebne spremembe

Ekonomija

1. Ohranjanje proizvodnega potenciala, potrebnega za oskrbo prebivalstva
2. Priznavanje in zagotavljanje njegovega nepogrešljivega prispevka k okolju in živalim prijazni proizvodnji varne in pestre hrane

3. Zagotavljanje ponudbe gorsko tipičnih storitev
4. Razvoj novih proizvodov in storitev z vidika diverzifikacije za doseganje višje dodane vrednosti in zaposlovanja

Socialna dimenzija

1. Prispevek k ohranjanju decentraliziranih struktur za podeželski prostor, ki bo vitalen in perspektiven za lokalno prebivalstvo, z namenom preprečevanja odseljevanja
2. Krepitev ozaveščenosti in razumevanja za vlogo hribovskega kmetijstva v smislu pristnega učnega prostora za družbo

Uveljavitev gorskega območja kot vzorčne regije trajnostnega razvoja, vključno s prenosom tehnologije in znanja, ki sta za to potrebna

Ekologija

1. Ohranjanje kulturne krajine in biotske raznovrstnosti s trajnostno in učinkovito rabo virov kot proizvodne osnove hribovskega kmetijstva, kot življenjskega prostora za prebivalstvo in kot osnove za sonaravni turizem na gorskih območjih
2. Povečanje prispevka hribovskega kmetijstva h gospodarjenju, ki varuje vire in je primerno kraju
3. Spodbujanje trajnostnega gospodarjenja, ki znižuje učinke toplogrednih plinov in istočasno prispeva k prilagoditvi na podnebne spremembe

Ekonomija

1. Širitev proizvodnje in trženja visoko kakovostnih in ustrezno označenih proizvodov regionalnega izvora po pravičnih cenah proizvajalcev
2. Krepitev vloge hribovskega kmetijstva kot nepogrešljivega kooperacijskega partnerja, denimo za obrt, trgovino in občine, ob upoštevanju posebnih struktur in njihovega povezovanja
3. Razvoj in uveljavljanje vsealpske blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, da bi se proizvodi hribovskega kmetijstva nedvoumno razlikovali od proizvodov drugih območij in bi dosegli večjo dodano vrednost

Socialna dimenzija

1. Priznavanje pravice do prehranske suverenosti in trajnostnega lastnega razvoja alpskega prostora
2. Prispevek k blažitvi vplivov demografskih sprememb oz. odseljevanja na gorskem območju
3. Osveščanje kmetov glede njihovega aktivnega prispevka k trajnostnemu razvoju in njihovih možnosti za dobavo družbenih storitev

Ohranitev kmetijskih gospodarstev z ustvarjanjem pogojev, ki so ugodni za njihovo funkcionalnost in gospodarnost

Ekologija

1. Vzpostavitev in ohranjanje ciljno usmerjenih sistemov za spodbujanje izvajanja trajnostne proizvodnje ob upoštevanju podnebnih sprememb
2. Krepitev sodelovanja in intenziviranje partnerstev z drugimi panogami, kot so varstvo narave, okoljsko in vodno gospodarstvo, turizem, gastronomija, obrtno podjetništvo področje in obrt
3. Zagotavljanje neprisotnosti GSO na gorskem območju, vključno z odpovedjo biopatentom in kloniranju živali

Ekonomija

1. Upoštevanje posebnosti gospodarskega sistema „hribovsko kmetijstvo“, denimo s koncepti blagovnih znamk, ki bi spodbudili prodajo in promet proizvodov hribovskega kmetijstva ali glede strokovnih standardov in obveznosti obveščanja
2. Strukturiranje in krepitev vloge hribovskega kmetijstva v regionalnih verigah ustvarjanja dodane vrednosti

Socialna dimenzija

1. Krepitev sprejemljivosti ukrepov in programov s posredovanjem družbenih storitev hribovskega kmetijstva
2. Vključevanje in zagotavljanje širšega sodelovanja v procesih udeležbe in odločanja
3. Krepitev izobraževanja in usposabljanja, svetovanja, raziskovanja in razvoja, prilagojenih tehnologij, vključno s potrebnim prenosom znanja v prakso, zlasti v okviru regionalnih in čezmejnih projektov in mrež
4. Omogočanje, zagotavljanje in nadaljnji razvoj primernih infrastruktur in osnovnih storitev, denimo na področju šolstva, v javnem prometu in na področju sodobnih informacijskih tehnologij
5. Omogočanje raznolikega izobraževanja mladih
6. Zagotavljanje prevzema kmetij, vključno s posebno podporo za ustanovitev podjetja

Součinkovanje s kmetijsko politiko

V okviru kmetijske politike in spričo težjih naravnih razmer ohranitev gospodarjenja na gorskih območjih pod trenutnimi okvirnimi pogoji brez posebnih subvencij ni mogoča.

Zato je treba

izkoristiti možnosti in manevrski prostor kmetijske politike za krepitev hribovskega kmetijstva, kot denimo

- a) z oblikovanjem neposrednih plačil, ki bodo upoštevala potrebe hribovskega kmetijstva,
- b) s posebnimi plačili za območja v težjih naravnih razmerah
- c) z močnejšo proračunsko prerazporeditvijo plačil hribovskega kmetijstva za razvoj podeželja in okolje, skupaj s koncentracijo sredstev
- d) s spodbudami za male in mlade kmete

Zaključki

Hribovsko kmetijstvo je v veliki meri vključeno v regionalne strukture in tesno povezano z drugimi gospodarskimi področji. Ohranitev gospodarjenja v alpskih gorskih območjih je pomemben družbeni cilj. S tem se kroji tudi kakovost življenja prebivalcev, ki niso kmetje, ter privlačnost teh območij za turiste. Kot kažejo tudi aktivnosti za Makroregionalno strategijo EU za Alpe (EUSALP), ima gorsko območje s svojim hribovskim kmetijstvom evropsko dimenzijo in je zato kot življenjski in gospodarski prostor, kot prostor za preživljanje prostega časa, kulturni prostor in prostor biotske raznovrstnosti v interesu celotne Evrope.

Da bo lahko hribovsko kmetijstvo v prihodnje izpolnilo svoje raznovrstne funkcije in se bo uresničila tudi načrtana vizija, so potrebni naštetih okvirni pogoji in ustrezni ukrepi kmetijskih politik EU (SKP) in alpskih držav. Podlaga za to je redno ocenjevanje izvajanje kmetijskih politik alpskih držav. Prihodnost hribovskega kmetijstva je v veliki meri odvisna od sodelovanja vseh družbenih sil, ki se zavzemajo za trajnostni razvoj gorskega območja. Posebno vlogo pri tem igrajo deležniki sami, torej hribovski kmeti v alpskem prostoru.

Drugi dokumenti:

Dokumenti v povezavi s pripravo Makroregionalne strategije EU za Alpe (EUSALP)

Protokol Hribovsko kmetijstvo:

http://www.alpconv.org/de/convention/framework/Documents/protokoll_d_berglandwirtschaft.pdf

http://www.alpconv.org/it/convention/protocols/Documents/agricoltura_it.pdf

http://www.alpconv.org/fr/convention/protocols/Documents/agriculture_fr.pdf

<http://www.alpconv.org/sl/convention/protocols/Documents/20111215%20ProtokolBerglandwirtschaftHribovskokmetijstvo.pdf>

Izjava iz Oberammergaua:

<http://www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Landwirtschaft/LaendlicheRaeume/Erklaerung-von-Oberammergau-2011.html>

Deklaracija o hribovskem kmetijstvu:

http://www.alpconv.org/de/convention/protocols/Documents/Declaration_Mountain%20farming_fin_de.pdf

Skupna kmetijska politika EU po 2013:

http://ec.europa.eu/agriculture/index_de.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/index_it.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/index_fr.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/index_sl.htm

Švicarska kmetijska politika 2014-2017:

<http://www.blw.admin.ch/themen/00005/00044/01178/index.html?lang=de>

<http://www.blw.admin.ch/themen/00005/00044/01178/index.html?lang=fr>

<http://www.blw.admin.ch/themen/00005/00044/01178/index.html?lang=it>

„Ohraniti alpsko raznolikost – Zahteve Zveze za kmetijstvo in varstvo narave v Alpah za oživitev hribovskega kmetijstva - Predlogi sprememb osnutka zakona, ki ga je predlagala Evropska komisija 12. 10. 2011, na področju skupne kmetijske politike (SKP) v obdobju 2014-2020“

http://www.euronatur.org/fileadmin/docs/umweltpolitik/Alpen-GAP/GAP_Deutsch_web_Juli_2012_ks.pdf (popolno besedilo)

http://www.euronatur.org/fileadmin/docs/umweltpolitik/Alpen-GAP/GAP_Englisch_web_Juli_2012_ks.pdf (popolno besedilo)

http://www.euronatur.org/fileadmin/docs/umweltpolitik/Alpen-GAP/GAP_Italienisch_web_Juli_2012_ks.pdf (skrajšano besedilo)

http://www.euronatur.org/fileadmin/docs/umweltpolitik/Alpen-GAP/GAP_Franzoesisch_web_Juli_2012_ks.pdf (skrajšano besedilo)

http://www.euronatur.org/fileadmin/docs/umweltpolitik/Alpen-GAP/GAP_Slowenisch_web_Juli_2012_ks.pdf (skrajšano besedilo)

Rezultati posvetovanja Platforme za hribovsko kmetijstvo k tematskemu sklopu trženje/kakovost/označevanje

Izhodišče

11. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo (velja od 18. decembra 2002) se glasi:

„(1) Pogodbenice si prizadevajo ustvariti ugodne razmere za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva, tako da se poveča njihova prodaja na kraju samem in okrepi njihova konkurenčnost na domačih in mednarodnih trgih.

(2) Spodbujanje med drugim vključuje blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, ki enako ščitijo proizvajalce in potrošnike.“

Deklaracija o hribovskem kmetijstvu (kot jo je sprejel Stalni odbor na svoji 47. seji, 11. oktobra 2011, v Luzernu, in ki je bila posredovana pristojnim organom na ravni EU, 18. oktobra 2011, v zvezi s prihodnjo usmeritvijo Skupne kmetijske politike po letu 2013) k temu dodaja:

„... bodo varovale ... kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in okolju prijaznem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigale vrednost;

si prizadevajo doseči ugodne razmere za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva, spodbujati proizvodnjo novih, inovativnih proizvodov in se zavzemajo za zaščito označevanja proizvodov hribovskega kmetijstva na ravni EU ter pri tem poudarjajo pravico ljudi, da si oblikujejo lastne prehranske in kmetijske sisteme; ...“

Države delno na nacionalni ravni urejajo uporabo izraza «hribovski». Taka ureditev pa velja samo za proizvode, narejene v posamezni državi, dokler na tem področju ni mednarodno priznane ureditve ali mednarodne pogodbe. Zaradi učinkovitejšega varstva proizvodov hribovskega kmetijstva je velikega pomena ureditev okviru Alpske konvencije, pri čemer bo tu potrebna uskladitev z dejavnostmi na evropski ravni.

Uvod

Proizvodi iz hribovskega/gorskega območja predstavljajo specifične pogoje za proizvodnjo in kulturno krajino na hribovskem/gorskem območju ter imajo velik identifikacijski potencial.

Ugotavljamo, da se za razmejitev upošteva obstoječe območje v soglasju s trenutnimi aktivnostmi na ravni EU.

Proizvodi hribovskega kmetijstva

Oznaki «hribovski» in izpeljanke tega izraza, vključno z njegovim tolmačenjem, se smeta uporabljati za označevanje proizvodov hribovskega kmetijstva, v poslovni korespondenci in za oglaševanje, če

- so proizvodi proizvedeni na hribovskem območju,
- predelava poteka na hribovskem območju¹ ali na območjih², ki nanj neposredno mejijo,
- surovine, ki so uporabljene in označujejo proizvod, izvirajo iz hribovskega območja,
- uporabljene surovine, če so na voljo, izvirajo iz hribovskega območja,
- so prežvekovalci pretežno krmljeni z osnovno krmo, ki, če je na voljo, izvira iz hribovskega območja,
- so proizvodi proizvedeni v okviru okolju in virom prijaznih ter živalim primernih postopkov in
- je klavna živina za pridelavo in pripravo mesa najmanj dve tretjini svojega življenja preživela na hribovskem območju.

---

¹ Območje Alpske konvencije je bilo razmejeno na podlagi različnih administrativnih enot in vsebuje določene nejasnosti.

² Pogodbenice same določijo ustrezne administrativne enote.

Certificiranje in nadzor

Izpolnjevanje zahtev je treba v vseh fazah proizvodnje, predelave in trženja zagotoviti z obstoječimi nacionalnimi instrumenti skladno z veljavno zakonodajo.

Prehodna določba

Doslej uporabljene oznake «hribovski» in izpeljanke teh izrazov, vključno z njihovim tolmačenjem za označevanje proizvodov hribovskega kmetijstva se smejo uporabljati v okviru ustreznega časovnega roka.

Po tem datumu morajo izpolnjevati zahteve, opredeljene za proizvode hribovskega kmetijstva.

Obeti za prihodnost

Predložena priporočila Platforme za hribovsko kmetijstvo so podlaga za varstvo in učinkovitejše trženje proizvodov hribovskega kmetijstva na celotnem alpskem območju.

Zaščita proizvodov hribovskega kmetijstva dopolnjuje ustrezní instrumentarij za biološke proizvode ter proizvode z zaščitenó označbo porekla in zaščitenó geografsko označbo, ki so za hribovsko kmetijstvo prav tako izrednega pomena. Oblikovanje vsealpske blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti bi lahko bil naslednji posledični korak, da bi se proizvodi hribovskega kmetijstva nedvoumno razlikovali tudi od proizvodov z drugih območij. Pri tem bi bilo treba poudariti zlasti kakovost proizvodov hribovskega kmetijstva, vanjo pa ciljno usmeriti strategijo trženja.

Zaradi velikega pomena ekološke pridelave je treba sprejeti vse ustrezne ukrepe, da bi se delež ekološkega načina pridelave v hribovskem kmetijstvu še povečal.

Dopolnitve k rezultatom posvetovanja
Platforme za hribovsko kmetijstvo
o tematskemu sklopu
"Trženje/kakovost/označevanje"

Planinski proizvodi

Oznaka «planinski» in izpeljanke tega izraza, vključno z njegovim tolmačenjem, se sme uporabljati za označevanje proizvodov s planin kot posebna oblika pašništva, v poslovnih korespondenci in za oglaševanje, če

- so bili kmetijski proizvodi pridelani na planini, oz. na območju poletne paše in vpisani v ustrezne registre,
- se – v primeru planinskega sira – ti proizvodi načeloma predelajo na planini, pri čemer lahko zorenje poteka tudi zunaj planine,
- ne gre za planinski sir, predelava poteka na planini, na gorskem območju ali na območjih, ki neposredno mejijo¹
- surovine, ki so uporabljene in označujejo proizvod, izvirajo s planine,
- uporabljene surovine, ki – če so na voljo – ne opredeljujejo proizvoda, izvirajo s planine,
- se kot vir prehrane uporablja sveža ali posušena osnovna krma, ki izvira izključno z območja planine; dodatek k naravni osnovni krmi je dopusten v primeru pomanjkanja zaradi neugodnih vremenskih razmer ali posebnih potreb krmljenja živali,
- so proizvodi na planini proizvedeni v okviru ustreznih okolju in surovinam prijaznih ter živalim primernih postopkov,
- je klavna živina za proizvodnjo in pripravo mesa v koledarskem letu zakola na planini preživela obdobje, ki je značilno za ta kraj, vsekakor pa zadnje obdobje paše, in časovno čim bližje zadnjemu obdobju, ki ga je živina preživela na planini.

---

¹ Opredelitev ustreznih administrativnih (upravnih) enot je prepuščena v presojo pogodbenicam.